

Vastaanottaja:

**Kasvun ja oppimisen
lautakunta**

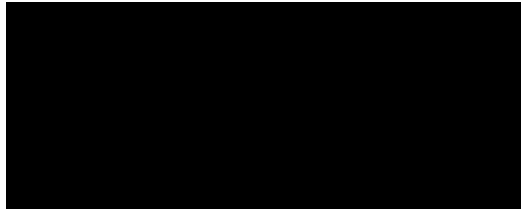
Koulutussuunnittelija Jenny
Webb

jenny.webb(at)espoo.fi

Lähettiläjä:

**Lahnuksen koulun vanhempainyhdistys
ry**

pj. Tiina Sappinen

LAUSUNTO: Lahnuksen koulun tulevaisuus

Espoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen johtajalta Juha Nurmelta saamamme ja asukastilaisuudessa (7.9.2026) esitellyn tiedon mukaan Lahnuksen koululla on kaksi vaihtoehtoa: 1) Lahnuksen koulun toiminta jatkuu tai 2) Lahnuksen koulun toiminta päättyy 31.7.2027

Vaadimme, että Lahnuksen koulu korjataan ja perusopetus Lahnuksessa jatkuu.

Espoon kaupungin strategiassa (ns. Espoo-tarina) Espoo määrittelee itsensä Lasten ja nuorten pääkaupungiksi. Lisäksi yhtenä arvona mainitaan: Olemme asukkaita ja yhteisöjä varten. Lahnuksen koulu edistää Espoon tavoitetta olla lasten ja nuorten pääkaupunki vahvistamalla oppilaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja oppimisen iloa sekä hyödyntämällä ainutlaatuista luontoympäristöään kestävän elämäntavan ja luonnon arvostamisen kasvualustana.

Espoo-tarina on myös Pohjois-Espoon tarina ja Lahnuksen koulun säilyttäminen on Espoon arvojen ja periaatteiden mukaista.

Suomen perustuslaki (Lapsen hyvinvoinnin turvaaminen 19 §), perusopetuslaki (Lapsen edun ensisijaisuus 3 a §) ja YK:n Lapsen oikeuksien sopimus määrittävät (3 artikla), että lapsen edun on aina tultava ensimmäisenä. Lapset eivät itse voi valvoa omia oikeuksiaan, joten meidän aikuisten on se tehtävä.

Vastaamme tässä Lahnuksen koulun vanhempainyhdistyksen lausunnossa ja liitteenä olevassa opetustoimen ylitarkastaja emeritus Kari Lehtolan laatimassa välitulosraportissa (Liite 1.) Espoon kaupungin 7.9.2026 asukastilaisuudessa esittelemiin keskeisiin väittämiin ja perustelemme, miksi Lahnuksen koulun lakkauttamista ei tule tässä valmisteluvaiheessa esittää ensisijaisena ratkaisuna.

Asiantuntija Kari Lehtolan arvion mukaan lähtötilanne ei ole avoin: **voimassa oleva päätös on, että koulutoiminta jatkuu, ja muutos siihen on perusteltava. Päättäjälle on tuotava neljä vaihtoehtoa, joista yksi, paikallisen opetuksen turvaaminen mitoitettussa tilaratkaisussa, puuttuu aineistosta kokonaan. Välituloksen luvussa 10.6 on päättäjälle kymmenen kysymyksen muistilista, johon jokaiseen vastaus on tällä hetkellä ei tai ei tiedetä.**

Välitulos-raportin (Liite 1.) lisäksi haluamme nostaa esiin myös seuraavat perustelut miksi Lahnuksen koulun toiminnan tulee jatkua:

1. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen esi- ja perusopetuksessa velvoittavaksi elokuusta 2026

Esi- ja perusopetuksessa täytyy edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen. Velvoite perustuu perusopetuslain muutokseen, jonka eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2025 (Perusopetuslaki, 2 pykälä, 2 momentti).

Lahnuksen koulu ja sen ympäristö mahdollistavat juuri näiden tavoitteiden saavuttamisen, joita kouluilta nyt entistä vahvemmin edellytetään: liikkumista, ulkoilua, luonnossa oppimista ja aktiivista elämäntapaa.

2. Koulumatkat

A. Koulumatkojen pidentyminen ja vaarallisuus

- Kohdassa 1 mainittu Liikunnallisen elämäntavan edistäminen liittyy myös koulumatka- ja kuljetusratkaisuihin. Jos lapset siirtyisivät Kalajärven kouluun, koulumatka pitenisi lähes kaikilla lapsilla. Alakouluikäiselle yhdensuuntaisen koulumatkan pituuden kasvu esimerkiksi 2 kilometristä 2,9 kilometriin on huomattava. **Koulumatkan pidentyessä matkaa ei enää kuljettaisi kävellen tai pyörällä, jolloin koulumatkaliikunta vähenee tai jää kokonaan pois (keskimäärin 30–60 minuuttia/päivä) – tällä olisi merkittävä negatiivinen vaikutus lasten liikuntaan ja ympäristökasvatukseen.**
- Pidempi koulumatka kulkisi lisäksi kahden vaarallisen tieosuuden kautta. Ensimmäisessä kohdassa Vihdintiellä (seututie 120) kevyen liikenteen väylä kulkee ajotien reunassa ja kapenee kallioleikkauksen kohdalla. Toisella puolella on vilkasliikenteinen Vihdintie jossa kulkee paljon raskaita ajoneuvoja, ja toisella puolella kallio. Välissä ei ole turvakaidetta ja autot ajavat poikkeuksetta ylinopeutta 60km/h nopeusrajoituksen alueella. Kallion ja ajoradan väliin jää varsinkin talvella lumen aurauksen jälkeen vain noin metrin levyinen kaistale. (Kuvat 1 ja 2)

Kuvat 1 ja 2. Vaarallinen kallioleikkaus

- Toinen vaarallinen kohta on Kalajärventien ja Vihdintien risteys, jossa uuden päiväkodin kasvanut ristikkäisliikenne ylittää kevyen liikenteen väylän keskellä alamäkeä - risteys on erittäin vaarallinen. Lisäksi samassa risteyksessä vaaratekijänä on rakennustyömaiden raskas liikenne. (Kuvat 3 ja 4)

Kuva 3. Kumpikaan kuvassa olevista autoista ei pysähtynyt, vaikka molemmilla on väistämisvelvollisuus kevyen liikenteen väylällä kulkijoita kohtaan. Kalajärventien suunnasta tulevilla on vielä Pakollinen pysäyttäminen -liikennemerkki kevyen liikenteen väylän kohdalla.

Kuva 4. Sama risteys toisesta suunnasta kuvattuna, jotta maaston muodot erottuvat. Taustalla oikealla näkyy Vihdintien raskasta liikennettä.

- Kyseinen kevyen liikenteen väylä on sallittu myös mopoille, ja sitä käyttävät useat mopolla Kalajärven yläkouluun kulkevat oppilaat. Tämä lisää entisestään koulumatkan vaarallisuutta.
- Espoo-tarinan maininta ”*Panostamme turvallisiin koulumatkoihin*” ei toteutuisi tällä koulumatkalla
- Kaupungin esityksen mukaan pidentyvä matka ei lisäisi koulukuljetuksen piirissä olevien lasten määrää. Todellisuudessa koulumatkan pidentyessä usealla oppilaalla (lähes kilometrin verran) sekä vaarallisen koulutien vuoksi koulukuljetusten määrä vanhempien toimesta kuitenkin kasvaisi ja lisäksi bussikuljetusten kustannukset tulisivat perheiden maksettavaksi.

B. Kaupungin laskelmat koulumatkan pituudesta

- Mielestämme asukastilaisuudessa 7.9.2026 mainitut laskelmat keskimääräisestä koulumatkan pituudesta eivät anna todellista kuvaa. Esityksen sivulla 24 oli mm. mainittu lasten koulumatkan pitenevän keskimäärin n. 700 m sekä keskimäärin puoli kilometriä niillä, joilla ei ole koulukuljetusta. Iso osa Lahnuksen koulun lapsista tulee Vihdintien pohjoispuolelta Lahnuksentien varrelta. Vihdintien ja Lahnuksentien risteyksestä on Lahnuksen koululle n. 850 m ja Kalajärven koululle n. 1,7 km. Tässä on otettu huomioon myös se, että alakoululaisten sisäänkäynti (punainen rasti kuvassa 5) Kalajärven kouluun tapahtuu toiselta puolelta, kuin mihin koulun osoite on merkitty. Koulumatka pitenisi suurella osalla siis lähes kilometrin verran.

Kuva 5. Kalajärven koulun oppilaiden sisäänkäynti

3. Koulussa viihdytään

Oppilaskyselyissä Lahnuksen koulu on saanut erinomaiset tulokset: 100% vastanneista koki koulun turvalliseksi (keväällä 2025).

Huoltajakyselyssä (keväällä 2025) Lahnuksen koulu on saanut kokonaisarvosanaksi 9,25/10.

4. Pienen koulun edut

- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden, arvoperusteiden ja opetuksen ohjeiden, sekä lapsilähtöisen pedagogiikan toteuttaminen pienemmässä koulussa tutkitusti helpompaa.
- Toiminnan ja opetuksen joustavuus etenkin muutostilanteissa on pienessä koulussa ketterää.
- Kontaktisuhteiden määrä pienessä koulussa on pienempi, mikä tukee lasten psyykkistä hyvinvointia.
- Pienemmässä koulussa on vähemmän aistiärsyksiä ja oppilasta kuormittavia tekijöitä.
- Opettajien oppilastuntemus on vahvempaa pienessä koulussa.
- Oman alueen lasten kaveruus on tärkeää kotipaikkaidentiteetin takia.
 - Eripaikkaisuus lisää digitaalista vuorovaikutusta ja ruutuaikaa ja vähentää liikkumista.
- Tuoreessa OECD:n julkaisemassa PISA25-raportissa todetaan mm., että koulujen ihmissuhteet ovat yksi ratkaisevan tärkeä seikka koulun ja opetuksen tuloksellisuudelle. Pienissä kouluissa tämä mahdollistuu helpommin. Myös koulun koko on sidoksissa oppilaiden käyttäytymiseen, ja vaikuttaa siltä, että

kiusaaminen ja muu siihen liittyvä käyttäytyminen on vähäisempää pienemmissä kouluissa juuri noiden parempien ihmissuhteiden takia. Kolmas seikka, joka myös mainitaan oppimista edistävänä tekijänä, on oppilaiden kokemus kuuluvuuden tunteesta kouluyhteisössä, joka sekin on pienemmissä kouluissa luontevaa.

5. Koulun ympäristö, metsä mahdollisuutena.

- Metsä ympäristönä on oppilaille valtavan tärkeä ja se tulee esille kaikissa kyselyissä. Piha on aitaamaton ja lapset saavat viettää välitunnit metsäalueella. Lapset toimivat koulun yhteisten sääntöjen mukaan ja noudattavat sovittuja rajoja. Lahnuksen koulun lapset leikkivät joka välitunti ulkona ja mikä tärkeintä YHDESSÄ aina ekaluokkalaisista kuudesluokkalaisiin asti. Luovalle leikille on Lahnuksen koulussa loistavat mahdollisuudet ja lapset saavat olla lapsia pidempään.
- Kuinka moni espoolainen koululainen voi viettää kaikki välituntinsa metsässä vaikka majaa rakentaen? Kuinka monessa koulussa oppilaat pääsevät tekemään trängioilla itse keräämistään lähimetsän luonnon antimista ruokaa ja niin että se on osa oppituntia? Väitämme, että aika harvassa.
- Kestävyys- ja luontopedagogiikka
 - Kouluissa tulee toteuttaa kestävyyskasvatusta. Lahnuksen koulun sijainti luonnon keskellä tukee tavoitetta.
 - Luontoympäristöllä on tutkitusti positiivinen vaikutus hyvinvointiin
 - Metsää hyödynnetään paljon oppitunneilla ja tapahtumissa, esimerkiksi koulun joulujuhlaa on vietetty metsän keskellä.
 - Lahnuksen koulu valittiin alustavasti mukaan Kestävä ja luonnonläheinen Espoo -kehitysohjelmaan keväällä 2026 (Planetaarinen koulupuutarha 2026), mutta hanke kaatui koulun epävarmaan kohtaloon.
 - Lahnuksen koululla on kaikki edellytykset olla luonto- ja kestävyyskasvatuksen esimerkkikoulu Espoossa.

6. Lahnuksen koulu kyläyhteisön kohtaamispaikkana

- Lahnuksen koulu on muutakin kuin koulu: se on *kylän sydän*. Koulun ja kodin yhteistyö on ollut aktiivista ja saumatonta. Vanhempien keskinäinen yhteydenpito on pienessä koulussa luontevaa ja esimerkiksi konfliktien selvittäminen on helppoa, kun vanhemmat tietävät tai jopa tuntevat toisensa. Uudet perheet otetaan avoimesti mukaan yhteisöön ja heidän mukaan saaminen koetaan merkitykselliseksi.
- Kotipaikkaidentiteetti – tutkitusti merkityksellinen hyvinvoinnille (suora lainaus Espoo-tarinasta): *“Espoolaisuus merkitsee myönteistä yhteisöllisyyttä. Asuinalueiden ja aluekeskusten vahvat paikalliset identiteetit ja yhteisölliset rakenteet ovat olennainen osa espoolaisuutta. Kaupunginosat ja asuinalueet*

kehittyvät saavutettavina ja elävinä ympäristöinä, joissa ihmiset viihtyvät, kokevat olonsa turvalliseksi ja joista he ovat ylpeitä.”...”Jokaisella alueella on mahdollisuudet hyvään arkeen.”

- Kulttuurihistoriallinen merkitys; Espoon vanhin Suomenkielinen koulu (1906), tärkeä osa Pohjois-Espoon kyläkouluyhteisöä (Röderskog, Pakankylä, Lahnus), josta Espoon tulisi ennemminkin olla ylpeä: Monimuotoiseen Espooseen mahtuu sekä kaupunkikeskittymiä ja niiden suuria kouluja, että laajoja metsäalueita ja niiden pieniä kyläkouluja → Merkittävä mainosarvo Espoon brändille
- Koulun tilat myös Röderskog skolanin opetuskäytössä (mm. liikuntasali ja puukäsityöluokka)
- Koulun tiloissa on iltaisin harrastetoimintaa. Alueella on hyvin vähän muita tiloja harrastustoiminnalle tai muulle vapaa-ajan toiminnalle.

7. Alueiden yhdenvertainen kohtelu

- Lahnuksen koulu on ainoa Espoon tarjoama kunnallinen verovaroin tuotettu palvelu Lahnuksen, Ketunkorven, Luukin, Takkulan ja Lakiston alueella.
- Koulun lakkauttaminen veisi alueelta ainoan kyläyhteisön yhteisen keskuksen
- Monet lapsiperheet ovat muuttaneet alueelle erityisesti Lahnuksen koulun takia
- Espoo-tarinan mukainen asukkaiden yhdenvertainen kohtelu ei toteudu, jos Lahnuksen koulu lakkautetaan

8. Lapsivaikutusten arviointi

- **Lapsivaikutusten arviointi on edelleen puutteellinen** (kts. Liite 1.)
- Lapsivaikutusten arviointi on lainsäädännön vaatimus kaikessa lapsia koskevassa julkisen hallinnon päätöksenteossa.
- Arviointi on tehtävä monialaisesti vähintään sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijoiden toimesta.

Koulun säilyttäminen on investointi lapsiin ja tulevaisuuteen. Lahnuksen koulun lakkauttaminen väestömurroksen kynnyksellä olisi erittäin lyhytnäköistä.

Näiden asioiden valossa vaadimme, että Espoon kaupunki jatkaa Lahnuksen koulun toimintaa, tarjoaa koulun oppilaille terveen ja turvallisen koulurakennuksen, ja lähtee aktiivisesti kehittämään luontopainotteista opetusta.

Espoon tavoite on olla lasten ja nuorten pääkaupunki, jossa lähiluonto on keskeinen osa arkea, oppimista ja hyvinvoinnin edistämistä. Lahnuksen koulu toteuttaa tätä tavoitetta jo tällä hetkellä täysimääräisesti.

Lopuksi: Lahnuksen koulun vanhempainyhdistys vaatii, että Lahnuksen koulun toiminta jatkuu eikä koulua lakkauteta.

Espoossa 21.9.2026

Vanhempainyhdistyksen
puheenjohtaja

Tiina Sappinen

Vanhempainyhdistyksen
rahastonhoitaja

Eeva Toiviainen

Liitteet:

Liite 1. Lahnuksen_koulu_välitulos_Lehtola_20092026

Riippumaton asiantuntija-arvio

Liite 2. Adressi_Lahnuksen koulua ei saa lakkauttaa!